

NAŠI PLANINARI NA ZELENGORI

12 - 16 jula 2023. godine

Već odavno smo imali želju da upoznamo Zelengoru planinsku ljepoticu, nadaleko čuveno po bajkovitoj prirodi, sa prostranim zelenim livadama koju krasi 8 jezera, sa bogatom florom i faunom. I tu želju su nam ispunjenili naši drugari planinari iz PD "Poštar" iz Banjaluke, kojima smo se sa radošću pridružili.

Na put smo krenuli 12. jula u ponoć sa stare autobuske stanice. Autobus je bio pun planinara željnih avantura u planinama. Putovali smo preko Sarajeva prema Kalinoviku. Na polaznu tačku smo stigli oko 7 ujutro u selo Jelašca. Šatore, rančeve sa hranom i odjećom smo prebacili u kamion koji ih je odvezao na Zelengoru blizu Orlovačkog jezera gdje trebamo podići kamp. Jedan dio planinara je bio smješten u planinskoj kući. Ostavili smo samo male rance sa vodom i hranom za jedan dan. Plan za taj dan je bio da se popenjemo na najveći vrh Lelije, koji se zove Velika Lelija i iznosi 2032 m/nv. Hodali smo kroz ogromna zelena prostranstva, kroz dosta visoku travu. Na putu smo naišli na dva izvora hladne vode. Bilo je dosta vruće, ali vjetar koji se poigravao sa travom i granama drveća, rashlađivao je i nas. Uživali smo u svakom trenutku i žurili da se popnemo na vrh, a onda nas je čekala nagrada, prelijep vidik, priroda se pokazala u svoj svojoj raskošnoj ljepoti. Kao i uvijek smo se slikali ko zna koliko puta, da pokušamo zabilježiti te čarobne trenutke. Na vrh smo se popeli oko 13 sati. Obavezna je zajednička slika sa zastavama planinarskih društava. Sa nama su išli i planinari iz Mrkonjić Grada.

Malo smo se odmorili, okrijepili, neko je nešto pojeo iz ranca i nastavili smo put dalje. Sledeća tačka na našem putu je bilo Štirinsko jezero. Kako je bila velika vrućina, mi umorni od noćne vožnje, polako nas je savladavao umor. Neki su pogrešno procijenili, ponijeli nedovoljno vode, ali tu je proradila planinarska solidarnost. Tek negdje oko 17 sati smo svi odahnuli kada smo iza jednog grebena ugledali Štirinsko jezero. Našoj sreći nije bilo kraja. Uslijedilo je osvježanje u jezeru i malo duži odmor. Štirinsko jezero je najveće od jezera na Zelengori i nalazi se na nadmorskoj visini 1672 metra. To je ujedno i najveće jezero u grupi ledničkih jezera tzv gorske oči. Dugačko je oko 600 m, široko oko 300 m i najveća dubina 4,5 m.

Krenuli smo dalje ka našoj krajnjoj destinaciji ka Orlovačkom jezeru. Prilično umorni stigli smo oko 20 sati. Čekao nas je gulaš sa makaronama koju je pripremila naša draga kuvarica Vera. Bili smo joj zahvalni na

tome. Nakon večere trebalo je razapeti šator i pripremiti se za spavanje. Kao iskusni planinari to smo brzo uradili i uskočili u svoje vreće za spavanje. Iza nas je bio jedan dug i naporan dan, putovanje 8 sati, pješaćenje 22 km po suncu, ali će nama ostati u sjećanju kao dan za pamćenje proveden u netaknutoj, veličanstvenoj prirodi sa dragim prijateljima i spavanje pod zvjezdama. Pa šta čovjek da još poželi!!!

Sledeći dan je bio planiran za odmor. Nismo žurili sa ustajanjem. Na tenane se pila jutarnja kafa, po neka rakijica i obavezno priča kako je prošao jučerašnji dan, ima li ko žuljeve, gdje ćemo poslije doručka i prići nikad kraja. Brzo je pao dogovor: idemo prvo na Jugovo jezero, pa idemo na kupanje na Orlovačko jezero do ručka. Onda ručak, čekamo da malo prehladi pa ćemo da se penjemo na impozantni Stog koji se nadvio na naš kamp i koji nas izaziva i mami da ga posjetimo.

Jugovo jezero u blizini na pola sata od kampa. To je jedino vještačko jezero na Zelengori i dobilo je ime po svom tvorcu Jusufu Jugi koji je bio lovočuvar u Nacionalnom parku Sutjeska. Jezero je na 1550 m n/v i nastalo je akumulacijom vode, nakon što je Jugo pregradio potok koji se danas uliva u jezero. Dužina jezera je oko 250 m a širina oko 100 m i dubine oko 5 m. Smješteno je između Kalileje i Stoga potpuno uklopljeno u prirodni ambijent, kao da je tu od pamtivijeka, okruženo je predivnim zelenim livadama protkanim raznobojnim planinskim cvijećem. Na obali jezera smo se naravno opet slikali, smijali bezbrižno čavrljali. Vratili smo se u kamp, bez oklijevanja uzeli peškire i kupaće kostime i zaputili se na Orlovačko jezero da se malo osvježimo.

Orlovačko jezero je smješteno u travnatoj dolini podno Orlovca (po kome je i dobilo ime) na sjeveroistoku i vrha Stog na jugu, a u sredini planine Zelengore. Jezero je dugo oko 300 m, široko oko 75 m i duboko oko 5 m. Kraj samog jezera ima izvor vode koji utiče u jezero - ima oblik polumjeseca, bogato je ribom. Okruženo je šumom u kojoj ima puno divljači, a nepregledni pašnjaci prepuni ljekovitog bilja hajdučice, kantariona, majčine dušice, divizme i sl. Sa Orlovačkog jezera moguće je popeti više vrhova: Stog, Ljeljan, Orlovac, Videž, Kalileju, Todor, Kozje strane, Bregoč i druge. Pravo uživanje je bilo kupanje u kristalno čistoj vodi jezera, koja uopšte nije bila hladna. Naprotiv baš je godila, osvježavala i relaksirala. U jezeru rastu vodene biljke, kroz koje plivate. U početku je malo neprijatan osjećaj, ali se brzo naviknete. Nakon hodanja i kupanja malo smo i ogladnili. Vratili smo se u kamp da ručamo. Danas nam je Vera pripremila grah sa slaninom, koji je bio prava delicija. Malo smo odremali poslije ručka i kad je žega popustila zaputili smo se ka Stogu. Kamp je tako pozicioniran da čim izađete iz šatora ugledate

zelenog ljepotana koji se šepuri i ponosno dodiruje nebo. Krenuli smo malo sa strane da izbjegnemo vertikalni uspon, i mimo naših očekivanja relativno brzo smo se popeli na vrh Stoga. Pogled u smiraj dana sa vrha, kad sunce polako zalazi, je bio veličanstven. Na dlanu nam je bilo Jugovo i Orlovačko jezero, svi vrhovi oko jezera. Bajkovito. Zadovoljni i sretni, već je padao sumrak otišli smo na kupanje na Orlovačko jezero. Na jezeru su nas momci sa Sokoca počastili roštiljem. Jeli smo u slast i šalili se i smijali. Nema dalje, kakav završetak još jednog savršenog dana. Toliko divnih stvari smo vidjeli, a prešli samo 10 km.

Dogovoreno je da se ujutro ranije krenemo u obilazak Kotlaničkog jezera. Do tamo i nazad nam je trebalo oko 5 sati za nekih 20 km hoda. Krenuli smo u 7 sati pored Jugovog jezera kamenitom stazom, mjesečevog pejzaža, koju su napravili stočari nomadi. Kako mu samo ime kaže, smješteno je u kotlini na 1514 m n/v. Dugačko je oko 480 m, široko oko 200 m i dubine do 10 m. Voda iz ovog jezera odvire u Pridvoričko vrelo koje utiče u Neretvu. Kraj jezera ima izvor. Ovo jezero mnogi ne posjete iz razloga što je potrebno malo napora da bi se do njega došlo. Ali se baš isplati jer je i put do njega i jezero prelijepo i po meni je najljepše jezero na Zelengori. Uživanje je bilo kupati se ovom smaragdno zelenom jezeru u netaknutoj prirodi ispod plavog neba bez ijednog oblaka. Putem smo brali kantarion i hajdučku travu i divili se bojama i ljepoti planinskog cvijeća. Nevoljko smo krenuli nazad u kamp i pored toga sto nas je čekalo pečeno planinsko jagnje. Eee to se ne propušta. A uz janjetinu naravno ide i hladno pivo. Poslije jela smo otišli opet na kupanje na Orlovačko jezero. Tek što smo se vratili sa jezera, Zlaja nas je dočeka sa svojom gitarom i pjesmo. Pridružili smo se i baš izivali u druženju i pjesmi. I uvijek kad misliš ne može biti ljepše nego što je juče, nismo se mogli odlučiti koji je dan bio ljepši. Oba su bila savršena.

Bližio se posljednji dan na Zelengori. Bez mreže, TV, automobila izgubili smo pojam o vremenu. Nismo se češljali, momci brijali, nismo spremali ručak, doduše pomagali smo u pranju suđa da pomognemo Veri. Nismo pospremali krevet, išli u kupovinu, čitali gluposti na internetu.. Samo smo duboko disali, smijali se, pričali dogodovštine, upijali ljepotu prirode, ljenčarili i uživali u tišini i zvukovima prirode.

Posljednji dan smo morali rano ustati da spakujemo šatore i rance i ko se odlučio da ide na Bregoč, najviši vrh Zelengore 2014 m n/v. Kad smo spakovali šator i stvari ostavili smo ih na ja jedno mjesto odakle će ih transportovati do autobusa. Sa rancem za jedan dan, krenuli smo prema Stogu i preko jednog sedla se uputli prema Bregoču. Staza je bila prilično

lagana i lijepa za hodaње. Dok smo se na jednom uzvišenju odmarali ugledali smo krdo divljih svinja, njih oko četrdesetak, koje je predvodnik sa Kozijih strana vodio na pojilo, a zatim su nastavili dalje ka Borovnom brdu. Bio je to nevjerovatan prizor. Bez većeg napora smo došli podno vrha i preko manjeg sipara smo se popeli na vrh. Dok smo se penjali vidjeli smo jednu divokozu koja se sklonila u sjenu i stopila sa prirodom, tako da ju je jako teško bilo vidjeti. Kad stigismo na Bregoč opet praznik za oči, pogled puca na sve strane, beskrajna ljepota. Uživali smo neko vrijeme na vrhu, gledali krajolik, pogađali koje su planine u okruženju, dremuckali na suncu, nešto prezagajili, opet se slikali. I onda smo krenuli nazad na Orlovačko jezero, da se još jednom okupamo i oprostimo od ove fantastične prirode, čvrsto uvjereni da ćemo se opet vratiti u ovu ljepotu.

U kampu nas je čekao kamion koji je odvezao naše stvari. I slijedila je još jedna atrakcija vožnja kamionom po makadamskom putu 10 km. Pošto nas je bilo oko 50 kamion je vozio u tri ture i nije nas sve mogao dovesti do autobusa. Čavrljali smo, zezali se dok smo se truckali po makadamu i poslije 10 km smo morali izaći iz kamiona. Put smo nastavili pješke i za 7 km smo ugledali autobus koji nas je čekao u jednom šumarku. Kad je stigla i poslednja grupa stvari su već bile u autobusu i krenuli smo nazad. U Sarajevu smo se osvježili kafom i sladoledom i u Banjaluci smo bili oko ponoći.

Tako se završila naša hedonistička tura koja je trajala 96 sati, prešli smo pješke oko 70 km, vidjeli četiri prekrasna jezera, osvojili dva najviša vrha Lelije i Zelengore i Stog (1824 m n/v), družili se i zezali sa 50 predivnih ljudi. A još toliko toga ima da se vidi i doživi na Zelengori, da nam ne preostaje ništa drugo nego da joj ponovo idemo u pohode.

Ljiljana i Ivan Memon